

Budellint, budellant

Il·lustracions de Muntsa Cabetas

COMARCA DEL
matarranya

Budellint, budellant

Il·lustracions de Muntsa Cabetas

COMARCA DEL
matarranya

Vall-de-roures/Valderrobres, 2016

Mil i una forma més d'estimar-te, mare...

Muntsa

Conte tradicional del Matarranya. Informant: Maria Serrano Monclús, de Calaceit

© Muntsa Cabetas Samper, 2016, per les il·lustracions
© Comarca del Matarraña / Matarranya, 2016, per l'edició.
Av. Cortes de Aragón, 7, 44580 Valderrobres, Teruel.
www.comarcamatarranya.es

Disseny i producció gràfica: Terès & Antolín s.c. www.teresantolin.com

Dipòsit Legal: TE-221-2016
ISBN: 978-84-617-7794-5

N'hi havia una vegada una xiqueta que vivia en son pare,
i la seua madrastra i germanastra. I com no la volien,
li feien fer les faenes més dolentes de casa.

Així que,
un dia, la van
enviar a llimpiar
los budellets al riu
perquè encara no
n'hi havia aigua a les cases.

Quan estae rentant-los al riu, ficant i traent aigua, li va
marxar un budellet riu avall. I va apretar a córrer detràs
buscant-lo, i die: budellint, budellant, que vas per n'este riu
avall, budellint, budellant, que vas per n'este riu avall

Se va trobar un llaurador que estae a l'hort i li va preguntar:

-Llaurador, bon llaurador, bones llaurades face, bons camins trobasse, que no ha vist un budellint, budellant per n'este riu avall?

-Pos no, però allí baix n'hi ha una agüeleta, pregunta-li a ella si l'ha vist!

Baixé i li diu:

- Agüeta bona agüeta, bones agüelades face,
bons camins trobasse, que no ha vist un budellint,
budellant per n'este riu avall?

I li va dir:

- Veigues, espluga'm. Què trobes? Polls o caparres?

I li mire lo monyo i li diu:

- Perles i diamants!!

- Pos perles i diamants t'emportaràs!

I li va donar també lo budellet
i li va dir:

- Quan séntigues bramar
al burro, gira't de cul,
quan séntigues
cantar al gall,
gira't de cara.

Quan anae cap a casa,
així ho va fer: quan va
sentir bramar lo burro,
se va girar de cul, i quan
va sentir cantar lo gall,
se va girar de cara. En
aquell moment li va eixir
una estrella d'or al front.

Quan va arribar a casa en aquella
estrella tan *maja* i la va veure, la seua madrastra
que ere molt envejosa, va dir:
– Pos ara que hi vaigue la meua filla, per a què sigue
més guapa. I la xiqueta li va explicar lo que havie de fer.

A watercolor illustration of a young girl with bright red curly hair, a blue bow, and a blue dress. She stands on a patch of earth next to a large grey sack filled with yellow potatoes. To her right is a potato plant with green leaves and white flowers, with several potatoes growing from its roots. The background is a soft, textured wash of green and yellow, suggesting an outdoor setting. The entire scene is framed by a torn-edge border.

La germanastra, quan va arribar al riu,
va dir marxar lo budellet, però com ere
molt dolenta i mal educada, quan se va
trobar al llaurador li va dir:

-Llaurador, mal llaurador, males llaurades
face, mals camins trobasse, que no ha vist
un budellint, budellant per n'este riu avall?

-Pos no, però allí baix n'hi ha una
agüeleta, pregunta-li a ella si l'ha vist!

I li diu:

– Agüeleta mala agüeleta, males agüelades face, mals camins trobasse, que no ha vist un budellint, budellant per n'este riu avall?

I li va dir:

– Veigues, espluga'm, què trobes?
Polls o caparres?

I li mire lo monyo i li diu:

– Polls i caparres!!
– Pos polls i caparres t'emportaràs!

Li va dir l'agüeleta:

– Quan séntigues cantar al gall,
gira't de cul, i quan séntigues
bramar al burro, gira't de cara.

Li va donar los budellets i quan anae cap a casa, així ho va fer: quan va sentir cantar lo gall, se va girar de cul i quan va sentir bramar lo burro, se va girar de cara. En aquell moment li va eixir una coga de burro al front.

Quan va arribar a casa i sa mare va veure que li havie eixit una coga de burro, li va dir: – Què ha passat? Que no has fet lo que t’ha dit ta germanastra? Ho havie fet, però en mals *modos*.

Sa mare li tallae la coga
i li torna a créixer, i contra
més li tallae, més li creixie.

QUÈNTO CONTAT,
QUÈNTO ACABAT.

El conte del 'Budellint, budellant' s'explica a tots els pobles de la comarca del Matarranya i en altres de més enllà, en diferents versions. La que aquí podeu llegir és l'arreglada a Calaceit.

Des de la comarca del Matarraña/Matarranya volem contribuir a que los nostres xiquets tornin a escoltar les històries que durant generacions s'han transmès de pares a fills i de iaies a nèts.

C O M A R C A D E L

matarraña

